GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEL

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. Mali oglasnik 10 riječi D.3.50 svaka daljnja 25 p. Priopćeno po retku D 10 — Plativo i tuživo u Šibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE. Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Ul. Episkopa Milaša. Izdavač Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 — Urednik Milan Radojković

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.— Pretplata mjesečno Din 12.- Inostranstvo Din 20 Čekovni rač. Zagreb 39.114 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK — 12 DECEMBRA 1935 — SPLIT | BROJ 307

Federacija

Ovo ime prolazi iz usta u usta, iz uha u uho, i izgleda da bi se takovim sistemom državnog uredjenja Jugoslavije, rešili svi problemi kojijstvaraju nezadovoljstvo, krizu, nejednakost plemena i klasa itd.

Medjutim moramo najpre da ispitamo suštinu i sadržinu federacije, ako hoćemo da budemo objektivni pristalice ili objektivni protivnici te ideje.

Što znači federacija?

Federacija je političko državo-pravna forma u kojoj se sjedinjuju u skupan potitički život razni pravni politička—ekonomsko—administrativni elementi. Federativno je danas n. pr. uredjena Sjevero-Američka Unija, koja je nastala iz konglomerata mnogobrojnih naroda, jezika i kultura i u kojoj, uza sve to, danas prevladava anglosaska rasa i engleski jezik. Federativno je bilo uredjeno Njemačko Carstvo u kome su živeli mnogobrojni državni i dinastični individualitet i kada je posle velikog rata 1870—71 Carstvo ujedinjeno pod Carem, dotadanjim Pruskim Kraljem, udaren je temelj jedinstvu nemačkog naroda.

Zar razlike, kulturne, jezične i verske nije postojalo i sada ne postoji izmedju tvrdog bavarca-katolika i oštrog prusa-protestanta? Zar te razlike nisu kudikamo veće, negoli su razlike izmedju srpskog i hrvatskog plemena? Pa ipak veliki vodja i reorganizator tučene Njemačke g. Adolf Hitler, **poništava** pred nepunu godinu dana federativno uredjenje Nemačke i od iste, tako podeljene i rastrojene stvara Nemačku Naciju i Nemački Reich....

Francuska, Italija, Nemačka, Engleska sve zemlje prvorazredne kulture i prvorazrednog pravnog poretka nisu federativne. Svakim danom sve više ojačavaju jedinstvo svog naroda i svoje države. Ujedinačuju razlike, kulturu, književnost, nauku i jezik. Nikome u Italiji, Francuskoj, Engleskoj i Nemačkoj i ne pada na um, da se ne oseća jednakim drugom članu naroda. Ni u tim državama nije svakome sve pravo i sve jednako, pak ipak nitko federacije ne traži.

A mi, mi Jugosloveni, hoćemo da se, nas jedva 13 milijona delimo u sitne, neznatne državopravne jedinice, da budemo od jedno troje, od troje — logično — desetero.

Zar nismo u stanju da shvatimo da nas tište mnoge ekonomske i socijalne nedaće i nevolje samo zato što smo i sada *mala državna jedinica* od svega 14 milijona stanovnika, od kojih 85 posto seljaka. Zar, ne osećamo, koliko bi tek bili nemoćni i nevažni politički, vojnički i diplomatski, kada bi smo još manji postali?

Svaki organizam, po prirodnim zakonima, teži da se ojačava i organizuje u što povezaniju formu, zašto da mi radimo neprirodan rad i ne idemo stopama velikih naroda i država?

A da otvoreno kažemo federacijom se ne bi u Jugoslaviji rešilo ni jedno pitanje a svakako najmanje t.zv. „hrvatsko pitanje", jer kada bi smo državu federativno uredili *srpsko bi pleme bilo u državopravnoj jedinici kompaktno, slovenačko pleme u svojoj jedinici apsolutno kompaktno a hrvatsko bi pleme bilo i nadalje prošarano milijonom i pol srba, koji bi — može biti — počeli da tada stvaraju „svoje" pitanje".*

Administrativna dekoncentracija države je apsolutna potreba dobrog upravljanja, ali ta dekoncentracija ima da iz sebe izbaci svaku klicu i svaki osećaj da smo troje, kada smo jedno.

Ili administrativna dekoncentracija preko banovinskih samouprava nije u suštini ravna traženoj federaciji, ili ona ne nosi u sebi rešenje problema „naše pare u naš kraj"...

Treba demontirati sve one momente koji u sebi nose *politički separatizam* ili bolje narodni separatizam, i kada bi smo svi stajali *na istinitom stanovištu da smo jedan jedinstveni jugoslovenski narod*, tada se ne bi trebalo plašiti ni „srpske" hegemonije, ni „hrvatskog separatizma", jer se *jedan* narod nema čega da sam od sebe boji!

Narodno je jedinstvo temelj koji rešava sve probleme, ili, ako se toga ne bude htelo, onda je logična politika majorizacije i snage...

Dr. Dušan Urukalo.

Engleska ne pristaje na pariški sporazum

London 12 Na zadnjoj sjednici engleske vlade, koja se održala nakon što se Eden povratio iz Dvora, gdje je referisao Nj. V. Kralju Đuri V o nacrtu za likvidiranje abesinskog sukoba, čitavi se kabinet izjasnio protiv usvajanja pariškog sporazuma. U vladi prevladava uvjerenje da se mir može postignuti jedino zajedničkim pristankom Italije, Abesinije i Društvo Naroda.

Naročito je opozicija nezadovoljna sa Laval—Hoareovim planom jer kad bi se on prihvatio onda sankcije, kolektivna sigurnost i visoki moralni govori u Ženevi ne bi imali nikakve koristi. Prihvaćanje toga plana značilo bi nagraditi napadača sa zemljištem, koje on ne bi mogao ni za deset godina ratovanja osvojiti. Koliko vlada toliko i opozicija smatraju pariški sparazum kao izdaju prema Društvu Naroda.

Borbe na sjevernom frontu

Pariz 12 Iako još postoji mogućnost da bi uskoro mogli otpočeti pregovori o miru, Talijani provode i dalje sve pripreme za ofenzivu na sjevernoj fronti, bombardujući iz zrake pojedina mjesta i vršeći izvide u cijeloj oblasti. Istodobno nastavljaju akciju čišćenja različitih djelova sjeverne fronte. Ođred Talijana, koji operira zapadno od Makalle na zaposjednutom području napadnut je od jake grupe Abesinaca u dolini jedne od mnogih rijeka koje se slijevaju u Takaze. Talijani su se odlučno branili i više puta su izvršili protunapadaj. Kad su Talijanima stigla pojačanja, Abesinci su se dali u bijeg.

Obnavljanje JNS

Beograd 12. U vodstvu JNS raspravlja se pitanje saziva jedne konferencije na kojoj bi se pretresalo o mogućnosti obnove partijskog rada i o držanju stranke u današnjoj političkoj situaciji. Akcija za saziv ove konferencije potekla je iz senatskog kluba JNS. Jučer je održana konferencija uglednih senatora sa N. Uzunovićem. Pretresana su mnoga načelna programska pitanja. Bilo je odlučeno da se definitivni zaključak o sazivu konferencije JNS donese juče između Uzunovića, Timotijevića i Dr Kramera.

Ostavka španjolske vlade došla je potpuno neočekivano a navodno zbog neprovedivih finansijskih mjera nove vlade.

Na jednoj velikoj manifestaciji u Londonu za zbližnje izmedju Velike Britanije i Sovjetske Rusije učestvovalo je 757 delegata od kojih su: 41 zastupali laburiste, 217 Trade Union, 129 razne zadruge, 85 trgovačka udruženja itd.

Godišnji prirast stanovništva u S. Rusiji iznosi oko 3 mil. dusa.

Pokušaj prevrata u Estoniji nije uspio. Uapšeno je oko 300 osoba. Vlada je gospodar situacije.

Francusko minist. unutr. poslova zabranilo je talijanskim turistima da preko Ventimiglie u automobima posjećuju Francusku.

Izdajica ras Guksa uputio je po ziv tigrejskim plemenskim poglavicama da slijede njegov primjer.

*Talijanski avijoni ponovno su le*tjeli nad Desie, ali ovaj put nisu bacali bombe.

Njemački kapital u rumun. industriji

Rumunsko ministarstvo trgovine i industrije zaključilo je s njemačkom finansijsko-industrijskom grupom sporazum, na osnovu kaga Nijemci ulažu u društvo RIMMA (Uprava tonioničkih i metalurgijskih preduzeća u Adrealu) kapital od 20 miliona Rm. S njemačke strane je konvenciju potpisala šleska firma Gute Hoffnung-Hüte.

Investicija kapitala se mora sprovesti u toku dvije godine. 20 po sto kapitala će se uložiti u gotovom, 80 po sto u mašinama. Kapital se daje na godišnju kamatu od 6 po sto, otplaćivače se u dvanajest polugodišnjih rata, počevši drugom godinom poslije uplate kapitala. Otplata se može vršiti produktima RIMME ili produktima drugog rumunskog preduzeća, ali pri tom nije uslov da to budu produkti nafte. RIMMA se obavezuje, da neće otuđiti instalacije izvršene na račun njemačkog kapitala i otplatu kapitala garantira time, što će odgovarajuće sume uvrštavati u svoj budžet.

Najveća investicija će biti učinjena u preduzeću za izradu čelika u Hunedoara i to u visini od 250 miliona leja. Generalni direktor RIMME inženjer Cerkes će za najkraće vrijeme otputovati u Porurje da tamo preuzme potrebne mašine,

Pronevjerenje u Veneciji

Venezia 12. Jučer je ovamo uhapšen upravnik gradske policije Dr. M. Albanetti i to s razloga što je u blagajni povjerenog mu ureda utvrdjen manjak u iznosu od 350 hiljada lira.

Američka vojna avijacija biti će po novom planu min. avijacije znatno povećana i za nekoliko godiaa brojiti će oko 4000 vojnih aviona.

*„Inteligence Service" engleska po*tajusluzbena tajna spijunska organizacija dobiva nove velike kredite pošto je njen rad u posljednje vrijeme nevjerojatno pojačan u svim državama Evrope, a naročito na Balkanu i u Africi.

Podmirite pretplatu!

Nacionalističko kretanje

(Zborovaaje u donjim Kaštelima)

24. XI. 1935.

Koliko je duboko usadjena prava nacionalistička svijest u srca Kaštelana, najbolje dokazuje nedjeljno (24. tek.) nacionalističko zborovanje u Donjim Kaštelima. Bez ikakvog vašarskog izvikivanja i lažnih obećanja na sami poziv odbora, kao prava disciplinovana vojska, pristupilo je više od 500 Kaštelana u opštinsku dvoranu, gdje je zbor bio zakazan. Dok se danas lome i ter kako napuhane „jugoslavenske“ oline, tražeći u svom političkom vrludanju nekakve hrvatske platforme jugoslavenskih orijentacija, dotle je kaštelanski težak ostao čist i tvrd u svojoj nacionalističkoj i jugoslavenskoj vjeri, nesumljajući ni za momenat u konačnu pobjedu. Svijest jugoslavenskog naroda je htjela i stvorila ovu državu, a ta ista jugoslavenska svijest znati će da ju i očuva uprkos svemu i svakome. To je danas stvarnost, a sa tom stvarnošću treba da se računa.

Budite pretplatnici „Tribune“

Ovo bi bile općenite refleksije na ovo zborovanje.

Tačno u zakazana 2 satâ otpočelo je ovo nacionalističko zborovanje. G. S. Poparić izjavljujući spremnost kaštelanskih nacionalista, da se stave na raspolaganje u borbi za svetu jugoslavensku stvar, pozdravlja Dr. Vladu Matošića, koji se je spremno odazvao pozivu odbora da ovom zboru učestvuje.

Frenetično pozdravljen započeo je svoj govor Dr. Matošić, koji je za cijelo vrijeme bio prekidan poklicima Kralju Aleksandru, Kralju Petru II., Jugoslaviji, jedinstvu naroda i države, te jedinstvu jugoslavenskom patriotskom frontu. U svom temperamentnom govoru, odmah u početku naglašava, da jugoslavenski nacionalizam Kaštelana je našao svoje konačno očeličenje u velikoj žrtvi pok. Valentina Žica. Krv ovog izgradjenog Jugoslavena i našeg druga, prosuta po ovom kaštelanskom tlu, stvorila je jednu neustrašivu falangu jugoslavenskih boraca, koji nepoznaju što znači ustupanje, kolebanje i kompromis kad se radi o domovini, Kralju i jedinstvu naroda. Prelazeći na izlaganje današnje političke situacije u zemlji, naglašava, da je sama pomisao da jugoslavenska ideja pravi ustupke na štetu državnog i narodnog jedinstva najveći apsurd i izdaja ove zavjetne naše misli. Tražiti druge puteve za rješavanje naših unutarnjih neprilika, osim jugoslavenskih, pa makar to bili i putevi nekakvog „hrvatstva jugoslavenskih orijentacija“ znači negirati žrtvu i zavjet Kralja Aleksandra.

Mi Jugoslaveni, koji i srpstvo i hrvatstvo i slovenaštvo smatramo našom časnom prošlošću, nesmijemo i nećemo to dozvoliti. Ako u našoj narodnoj kući nešto nevalja, mi poradi toga nećemo da kuću rušimo, već ćemo to nevaljalo izmjeniti, a kuću koja počiva na dobrim temeljima ostaviti i nadalje i čuvati je budno i samoprijegorno. Takva bi politika bila i državna i narodna i mi ju bez daljnjega prihvaćamo.

Govoreći o strankama i grupacijama, koje imaju u programu jugoslavensko obilježje, a to su Pohorci, Ljotić, Jug. Nar. Stranke, zamjera istima što uprkos toj istovjetnosti njihovih programa, nemogu, a izgleda da i neće da nadju i stvore jednu zajedničku platformu za svoj politički rad na obranu jugoslavenske idejs, koja bi im morala biti nad sve i izvan svega. Po tom se vidi, da takova pojedinačna politika ima u sebi mnogo ličnoga, a po tom za nas jugoslavenske nacionaliste i neprihvatljivoga. Mi jugoslavenski nacionalisti tražimo u današnjici zajednički rad i okupljanje svih jugoslavenskih snaga na obranu Kralja i otadžbine, a ne cjepanje na razne stranke i grupacije. Okupiti sve ono što je zdravo i jugoslavensko u našem narodu i suprostaviti svemu onome što je zlo, naš je danas jedini i glavni imperativ.

Dr. Matošić je resumirao na koncu svoje stvarno izlaganje i poziva jugoslavenske nacionaliste, da se okupe i prikupe snage u odlučnoj i završnoj borbi sa svim onima koji ne priznaju državno i narodno jedinstvo, kao i sa onima, koji svoje lične ambicije kriju pod jugoslavenskim obilježjem.

„Mi u našem radu — kaže dr. Matošić — moramo biti istiniti i stvarni, bez ikakve dvoličnosti, otvorenih za htjeva.“

Kad dodje i tko dodje k vama tražite od njega jugoslavensku politiku Kralja Aleksandra i ostat ćete dosljedni sebi, svojoj prošlosti i svojim nacionalističkim idealima. Živio Kralj! Živila Jugoslavija!

Buran pljesak i povici popratili su svršetak govora g. dr. Matošića a zatim je g. S. Poparić završio ovo zborovanje pozivom skupštinarima da se svi mirno i u najvećem redu razidju, što se je i dogodilo uz burne poklike Kralju, otadžbini i jedinstvu naroda.

Ovo zborovanje ostavilo je duboki utisak kod svih skupštinara i učvrstilo svaro nacionalističko oduševljenje, kojeg su razni profesionalni političari bili, svojom bezglavom politikom pokušali da umrtve. S.

Britanske brige

Zagreb 11. XII. Iz prijestolnog govora Gjure V. razabiru se ovog puta sve one brige, koje zaokupljaju englesku vladu i englesku javnost bilo u unutarnjem bilo u vanjsko političkom pogledu. Po svemu se vidi, da je već uopće nemoguća u budućnosti ona izolacijona engleska politika, koja e mogla da bude prakticirana možda i dalje, da se prilike na evropskom kontinentu nisu tako silno promijenile i da se međunarodni odnosi u cijelom svijetu nisu razvili u smislu i u formi, pred kojima Engleska ne može više da sačuva svoju raniju tradicijonalnu političku liniju prostog promatranja. Dvije diktature u Evropi morale su i nju da pomaknu s prvobitnog stajališta.

U pomenutom prijestolnom govoru posvećen je dobar i važan dio posebnim britanskim ekonomskim problemima, t. j. potrebnoj borbi protiv krize i besposlice, kao i organizaciji poglavitih industrija.

G. Baldwin je izjavio, da će podnijeti parlamentu potrebne predloge u svrhu da se potpuno iskoriste zakonske odredbe o ugljenokopima, koje je 1930. donijela laburistička vlada. Ide se za tim, da se organizmi prodaje centralizuju i da se mjesto nesređene konkurencije zavede organizacija produkcije. Prije toga moraju se unificirati pristojbe za rudna stovarišta. Time će se ukloniti i ona presija, koju eksploatacijone prilike preduzeća sa slabom dobiti vrše na opći nivo nadnica.

Naročit zakonski predlog, zamišljen u istom duhu, ima da uredi i važni problem hiperprodukcije u pamučnoj industriji, eliminirajući već ostarjele naprave.

Time bi se imale da sanliraju dvije glavne britanske industrije; njihova bi se rentabilnost imala poboljšati tako da budu u stanju plaćati i bolje nadnice.

Na taj način ne će ipak biti apsorbirana besposlica u onim izvoznim krajevima, koji trpe od oskudice. Vlada će stoga olakšati osnivanje novih industrija u tim krajevima, pa će izazvati osnivanje društava, koja će podići potpuno gotove naprave, da ih iznajme uz povoljne cijene onim industrijalcima, koji će na njih s dobrim izgledima reflektirati. Pored toga vlada će upotrebiti i svoj moralni uticaj, da one industrije, koje su najviše osjetile korist vladinih zaštitnih mjera (kao n. pr. metalurgia), doprinesu što više oživljenju oskudnih krajeva. Nove narudžbe u svrhu oružanja moći će da pogoduju ona preduzeća, koja će u tome učestvovati. U vezi s oružanjem prijestolni je govor stavio u izgled i jači razvoj civilnih avijatičkih linija.

Da se sve to izvrši bit će potreban prirast javnih tereta bilo u formi direktnih podavanja bilo u formi zajmova. Bit će potrebno i produženje školskih rokova i poboljšanje tehničke nastave, radi čega će doći i do podizanja novih zgrada.

Nove će pomoći državna blagajna potražiti u prvom redu putem bankovnih kredita, a ne putem štednje, jer joj je do toga da stavi u što veći pokret kapitale i konsolidovane zajmove. Zato se i predviđa povišenje diskontne stope titrova državnog tresora.

Pored unutrašnjih ekonomsko-političkih briga britanska vlada ima i svoje vanjsko-političke brige, koje su se u posljednje vrijeme znatno potencirale povodom talijansko-abesinskog konflikta i povodom ozbiljnog položaja na Dalekom Istoku. Prema novim pothvatima Japana Vel. Britanija mora da uskladi svoju politiku s onom Sjedinjenih Država, jer su obje te zemlje jednako tamo zainteresirane i da istovremeno radi u dobru sporazumu i s Rusijom. Vel. Britanija neće nikad dozvoliti, da se umanji njen prestiž i posjed na Dal. Istoku, najmanje pak, da se japanska promoć protegne do Australije.

Ali ni na Blizom Istoku Engleska ne uzmiče Njena se moć — kako to iscrpno iznosi Saint-Brice — afirmira u ovo posljednje vrijeme i tu na vrlo jasan način. Njenim uticajem dolazi tu do alijance dviju država, koje su, tako rekući, do jučer bile neprijateljice. To pomirenje ide u prilog Engleskoj na istočnoj strani Crvenog mora, gdje se sada odigrava veliko internacionalno natjecanje. Engleska je još za lorda Curzona otpočela sa svojom arapskom politikom, podižući protiv Turaka vahabitski pokret i pomažući Ibn Sauda, da u Riadhu preuzvoji prijesto svojih pretčasnika. Tokom rata opet promjena. Engleska napušta vahabite da podupre Maleka od Meke. Docnije je mirovna konferencija organizovala konfederaciju arapsku, uključivši u nju Hadžas, Irak i Transjordaniju. Ibn Saud ne mlruje. On protjera Huseina i postaje gospodar cijele Arabije, izuzevši Yemen, koji ostade pod uticajem talijanskim. Nakon svega toga Englezl traže prvu priliku, da se pomire s ibn Saudom i ta im se prilika nadala, kad je arapski suveren bacio oko i na Yemen.

Ova je epizoda stekla svoje pravo značenje tek sada, kada je zametnuta borba izmedju Engleske i Italije na Crvenom moru. Danas Engleska na toj točci slavi nov uspjeh. Pobjednik se Huseina miri s njegovim unucima. Irak i Arabija stupaju u savez i to u savez sa oznakama jedinstvene diplomatske akcije, unifikacije novca i preferencijskeg trgovinskog režima. Isto vremeno se govori o paktu, koji će te dvije zemlje da poveže s Perzijom i s Afganistanom, o čemu je pače pred nekoliko dana i javljeno kroz svjetsku štampu. Ova bi grupacija bila povećana i Turskom, putem jednog orijentalnog pakta. Britanski je uticaj u svemu tome i odveć jasan, još jasniji kad se uzme u obzir, da je taj uticaj mnogo doprinio i uspostavi monarhije u Grčkoj.

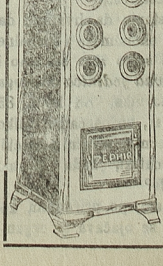
Ima i drugih strana van Evrope i u Evropi samoj, gdje Engleska svojom politikom ide u prvom redu za tim, da se održi status quo i da njeni interesi ne budu ugrožavani. Ta politika ima, prirodno, svoje protivnike, ali ti su za nedogledno vrijeme nemoćni. Narodi, koji su nakon velikog rata došli do svoje slobode i države, mogu gledati u Englesku s pouzdanjem, jer će se ona uvijek nalaziti protiv onih, koji hoće da na račun manjih naroda podmire svoje ekspanzionističke i imperijalističke ambicije.

Dinko Sirovica.

Njemačka olimpijska delegacija u Parizu

Nakon puta po Grčkoj došla je olimpijska delegacija u Pariz, gdje im je spremljen veliki banket. Na slici vidimo vođu njemačkog sporta von Tschammera za vrijeme govora. Desno sjedi predsjednik njemačko — francuskog odbora L. Hopital i poslanik Köster

Trgovina željezne robe
IVAN RELJA i DRUG - Šibenik

Bogat izbor raznih nožića za brijanje.
Skladište i samoprodaja šteDnjaka „Eva“ za koje jamčimo za svaki komad.
Prodaja peći „ZEPHIR“ i ostalih vrsta peći.
Cijene umjerene.

Vjerovali ili ne

ako sam bio sprečan da lično prisvojem proslavi otkrivanja spomenionika Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, bio sam presrećan da će tu svečanost prenositi sve naše postanice. Stoga sam i u subotu na i u nedjelju u jutro s velikim rpljenjem iščekivao kod ukopčaaparata početak prenosa. Oba a prenos je počinjao s onim stepnim: Radio Beograd, Zagreb i ljana. Ali, na moje golemo zaašćenje, utvrdio sam da je oba a, dok je Beograd i Zagreb preo svečani koncert i otkrivanje spoe-svetionika iz Splita, dotle je Ljuna zabavljala svoje slušaoce vrlo im prenosom iz Maribora.

jetio sam se tada kako u raznim dnim državama i najneznatije nalne proslave prenose bez izuzesve radiostanice, sjetio sam se — dva poverovah svojim rođenim u-a. Ali tako je to kod nas. P. Ar.

imska zabava P. Š. K. „Krke"

subotu 14 decembra u Grand elu „Krka" priređuje svoju prvu sku zabavu sa plesom P. Š. K. ka". Na zabavi će biti razne akcije kao izbor Mis „Krke", šaljiva ija it.d. Ulazna cijena 10 din. po bi. Odijelo večernje.

Čisti prihod sa ove zabave namjen je za izgradnju novog doma.

Zar se nebi moglo malo popraviti?

lio ceste, od željezničke stanice do meništa u vrlo je rđavom stanju. njih dana padale su velike kiše, e su u ovoj ulici stvorile prave na ge blata tako da je pješaku zaista ko izvući se iz nje. Ako se uzme obzir da je to dosta prometan dio da, baš zato što vodi od željezke stanice u grad, a obzirom, da koji dođu u Šibenik, primorani da prođu kroz nju, bilo bi potrebda se bar naspe kamenjem, ili na koji drugi način osposobi za saobraćaj.

Sada, pred Božićne praznike vozosu puni putnika koji odlaze i dole u Šibenik. Učinimo bar da oni i dođu u Šibenik, već na prvom raku ne steknu rđav utisak o našem adu.

Predavanje u Yachting klubu

U četvrtak 12. ov. mj. održaće pomik boj. broda g. Abram predaje: Princip jedrenja i manevrisanje, učiteljskoj školi od 7—8 sati na čer. Predavanje će biti praćeno projcijama. Ulazna cijena 1 din., a nici i učenici 0,50 din.

Ispravak

U zadnjem broju „Tribune" u član„Poslije ukidanja dozvole da prođači prodaju vino" greškom slaga potkrale su se dvije greške. U dem stupcu 5 red mjesto riječi netrebna treba da stoji *neposredna;* u 3 stupcu 9 red mjesto riječi presne treba da stoji *prekarne.* Mo-no da se ispravi.

UDRUŽENJE TRGOVACA časti se avjestiti svu zainmanu gg. svoje člave, da su konvencije o označivanju zine na velikim paketima prevažne morem do sada ratificirale Juo-Afrička država, Njemačka, Austrija, Belgija, Čile, Kina, Danska, Španija, Estonija, Finska, Indija, Irska, Italija, Japan, Litvanija, Lukseuburg, Meksiko, Nikaragua, Norveška, Holandija, Poljska, Portugal, Rumunija, Švedska, Švajcarska, Čehoslovačka, Urugvaj, Venezuela i Jugoslavija.

Dobrotvorna akcija N. Ž. Z.

Ove kao i svake godine pred Božićne blagdane Ženska Zadruga dijeli siromašnim majkama našega grada pomoć u hrani i odijelu. Ova zima, nažalost, javlja se u znaku pooštrenja ekonomske i financijalne krize, pa siromašni narod strašno pati uslijed velike nezaposlenosti i neimaštine. Bi jedno stanje siromašnih majki takovo je, da su u nemogućnosti dati svojoj djeci i onaj minimum, koji je potrebit za život i opstanak.

Imajući u vidu ovo nesretno stanje Narodna Ženska Zadruga poduzela je ove godine svoju sabirnu akciju u većem stilu, apelujući na dobro srce i socialnu svijest svojih članica da bi što obilnije pomogle ovaj njezin pothvat, i tako ublažile bijedu najbijednijih. Lijepo je i pohvalno što je ovaj apel našao potpuno razumjevanje i lijepi odaziv kod članica zadruge, te je svaka nastojala da dade što obilnije i novca i odijela, već prema svome ekonomskom stanju i svojim materijalnim sredstvima. Tako se je sabrala oveća svota kojom se je nabavila lijepa količina živežnih namirnica i drugih potrebština.

Djeljenje se vrši 17 ov. mj. u vlastitim prostorijama zadruge.

Ta dobrotvorna akcija posvećena je uspomeni rođendana Blagopočivšeg Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Neka se siromasi ovoga grada kod primanja skromnih darova sjete Onoga, koji je svojim velikim srcem usrdno ljubio svakoga, a nadasve bijedne, i koji je i svoj dragocjeni život žrtvovao za dobro i napredak svoga naroda i otadžbine.

Uprava,

Dali će se u Šibeniku otvoriti tvornica aluminiuma?

Nazad nekoliko dana u Beogradu je osnovano društvo „Aluminium", koje bi trebalo u našoj državi, ili bolje reći u našem primorju, da podigne jednu tvornicu aluminia.

Tim povodom u utorak je boravio u Šibeniku direktor Društva g. Dr. Ivanović sa dvojicom inžinjera, te su na lice mjesta ispitali mogućnost otvaranja ove tvornice u Šibeniku. Posjetili su i električnu centralu na Krki u društvu gospode Šupuk, pošto bi za novu tvornicu bila potrebita veća količina električne energije.

Pošto su u Šibeniku razgledali sve što ih je interesovalo, g. Dr. Ivanović je sa inžinjerima otputovao u Split.

Za otvaranje vinarskog tečaja

Banskoj upravi u Splitu podnesen je predlog da se otvori vinarski tečaj u Šibeniku koji bi trajao tri mjeseca. Na ovom tečaju bi banovinski stručnjaci upućivali naše seljake o načinu obrade vinograda, o uzornom vođenju podruma i uopće davali bi im savjeta u pogledu manipulacija vinom.

Šibenik i okolica je pretežno vinogradarski kraj u kome se velika većina stanovništva bavi uzgajanjem loze. Obzirom na to ovakav tečaj bio bi od velike koristi vinogradarima, jer bi se ovi naučili racionalnoj obradi vinograda.

Slaba berba maslina u okolici Sibenika

Ovogodišnji rod maslina u okolici Šibenika jako je podbacio. U upoređenju sa prošlom godinom, ovogodišnji prinos je za oko trećinu slabiji. Prinos je naročito podbacio u Rogoznici, Betini i Murteru, koja su mjesta bila poznata sa svoga dobrog ulja.

Položaj ovih krajeva, inače pasivnih, slabim prinosom od maslina doveden je u vrlo težak položaj. Njihov glavni prihod dolazio je baš od ulja, a i on je zbog opće krize u zadnje doba bio dosta mali. Međutim uslijed slabe berbe, taj prihod, i onako mali, sveden je ispod minimuma, tako da je stanovništvo dovedeno u težak položaj. Prema svim znacima ova zima biće dosta jaka, te je bezuvjetno potrebno da se tim krajevima što prije pomogne i njihov vrlo težak položaj bar unekoliko olakša.

Šteta na Jadriji je dosta velika

Kao što smo već javili nevrijeme, koje je nazad par dana vladalo nad okolinom Šibenika oštetilo je kupalište „Jadrije". Prema naknadnim informacijama ta šteta je znatna. Usljed velike plime more je poplavilo obe donje terase za sunčanje, a jaki valovi oštetili su veliki broj vrata na kabinama. Izgleda da sveukupna šteta iznosi oko 40.000 din.

Kako zadruga „Jadrije" ne raspolaže nekim kapitalom to je ovime dovedeno u pitanje otvorenje kupališta naredne sezone. Potrebno bi bilo da mjerodavni pomognu zadrugu kako bi ova popravila srušene objekte i time se omogućilo otvarenje iduće sezone.

VELIKI SOKOLSKI PLES održaće se 8 velječe u sokolskom domu.

Vaše tiskanice i oglasi odlučuju Vaš uspjeh!

U
Odlikovanom Grafičkom Zavodu Tiskari E. Vitaliani i Sin Šibenik. — Telefon broj 47

možete naručiti i dobiti izrađeno uz jeftinu cijenu štampane: koverte, listovni papir, račune, fakture, note, dopisnice, posjetnice, blokove, pozive, rasporede, plakate, - letke, cjenike, novine, brošure itd.

Izradba tačna i savjesna.

Split

Dva predavanja

Sedamnaestgodišnjica dolaska srpske vojske — Stogodišnjica hrvatske himne

Splitsko Sokolsko društvo na dostojan način proslavilo je ove dvije obljetnice toliko znamenite i važne za narodni i kulturni život. Oba predavanja održao je g. prof. Stjepan Reca. Pred prepunom sokolskom dvoranom g. predavač prikazao je u prvom predavanju junaštvo srpske vojske i njezinu ulogu za jugoslavensko oslobođenje. Sa jakim dokumentima stranih i domaćih državnika, političara i vojnih stručnjaka dokazao je, da ne bi bilo Jugoslavije, da nijesu Srbija i Crna Gora na žrtveniku slobode žrtvovale preko milion svojih sinova. Da nije bio probijen Solunski front, ne bi bilo došlo ni do historičke odluke Narodnog vijeća u Zagrebu.

U drugom svojem predavanju, koje je održao prošlog petka, g. Roca prikazao je kulturne, političke i socialne prilike u Zagrebu, u vremenu kad je auktor hrvatske himne proveo u njemu svoje mladenačke dane. Govoreći o životu i radu Mihanovićevu, prikazao ga je na temelju njegovih pjesama i izjava kao Hrvata, Jugoslavena i Slavena. Mihanović je pjevao i pisao Gaju, da je *„naški — srpski — i ilirski"* jedno te isto.

Slovenac je komponovao srpsku himnu, a Srbin je komponovao hrvatsku himnu. U narodnim himnama simbolički je prikazano jedinstvo jugoslovenskog naroda.

PAZI!

Svo Pokućstvo

koje se nalazi na skladištu prodajem uz najnižu cijenu i na otplatu.

OTO GRABOVAC

ŠIBENIK, Nova palača S. Šare

Traže se prostorije

Mjesna ekspozitura javne berze rada za svoje potrebe, kao i za potrebe radničkog prenoćišta, traži u najam dvije prostorije za kancelariju sa nužnikom, dvije prostranije prostorije (manje dvorane) i dvije obične stanbene prostorije sa posebnim nužnikom.

Iz praktičkih razloga preporučljivo je da sva navedena pomješća budu u jednoj zgradi, koja bi se mogla čitava iznajmiti.

Najamni se odnosi utanačuju sa 1. januara 1936., sa kojim danom ekspozitura berze rada ima da se preseli u nove prostorije.

Radi potanjih obavještenja, interesenti mogu da se obrate kod mjesne ekspoziture berze rada svakog dana preko uredovnog vremena.

„ILS" INDUSTRIJA LIJESA TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK
Skladište svakovrsnog materijala. Prodaja na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30

Knin

Sinoć je (u subotu, 7 ov. mj.) Kninski Sokc, u svojoj dvorani proslavio Dan Ujedinjenja, jer I. decembra nije mogao da obavi tu svečanost budući da je toga dana bila slava pješadijskog puka i cijeli je Knin slavio, sa svojom omiljenom vojskom, njenu slavu.

Sokolska dvorana bila je dobro posjećena biranom publikom, a vidno se isticalo pretstavništvo naše vojske, na čelu sa Komandantom mjesta, g. generalom Terzićem i pretstavnicima naših civilnih vlasti i nacionalnih društava.

Svečanost je otvorio brat starosta Dr. Čedo Novaković i dao je riječ bratu prosvjetaru Dr. Mirku Perkoviću koji je iznio, u zanosnom govoru, Tiršovu istoričko-idealističku ideologiju, zasnovanu Komenskim i dosljedno provedenu velikim filozofom Masarykom, u djelotvornost ovoploćenu radom jugoslavenskog Sokola. Govornik je doveo u savez konstruktivnu, unitarističku struju u današnjoj Evropi, a napose u Jugoslaviji, kojoj je apostol sokolska ideologija, ona konstruktivna i nacionalna sila koja je, u stvari, vodila najveće umove jugoslavenstva u izgradjivanju Jugoslavije. Najbolje je važnost Sokolu razumio najveći jugoslavenski Sokol — Viteški kralj Ujedinitelj i Mučenik, branič konstruktivno idealnog unitarizma. Druga sila koja hoće da sruši unitarizam, socijalni i nacionalni, jest separatizam, uopće u Evropi, a napose u Jugoslaviji. Govornik ističe veliki zadatak unitarizma, u slavenskom „solkelizmu", nesamo za Jugoslaviju nego uopće za budućnost — sveslavenstva. Ističe dva velika Hrvata i Jugeslovena, dva crkvena dostojanstvenika, zagovornika unitarizma i Sokolstva: Strosmajera i Uccellina. Završava svoj govor pokličem vrhovnom starješini Sokola — Kralju Petru II.

Govor je bio prekidan aplauzom i odobravanjem, a na kraju zanosno po zdravljen uz sviranje drž. himne.

Slijedile su ljepe i vješto izvadjene točke programa: sokolske vježbe, deklamacije i jedna dirljiva slika koja je evocirala prizor Kosovske tragedije.

Izmedju tačka svirao je orkestar vojne muzike, a sokolske vježbe i ritmička izvadjenja pratila je na klaviru gđa Spajić dok izvadjanja na prečkama, teška i vještački izvršena, pratio je orkestar vojni.

Sokolova akademija uspjela je u svakom pogledu, a zabavni dio nastavio se je u najljepšem, sokolsko—bratskom i animiranom raspoloženju do kasna.

Preporučili bismo našem Kninskom Sokolu da ne bude, otslije, tako rijedak u davanju nacionalno kulturnih zabava! Sokol je Kninski znao, a nadamo se da će i znati unaprijed, da okuplja oko sebe u Kninu sve što hoće spasonosnu ideju unitarizma, i da će bolest separatizma otstraniti — pa i odalečiti od ovoga nacionalno svijesnog grada, ljepe budućnosti u sjevernoj Dalmaciji. Sistematsko bojkotiranje svih nacionalnih, jugoslovenskih pothvata, od one strane nekih „veličina", — neka podžiže Soko na plemeniti i uzvišeni poziv što ga Soko ima još da izvrši u Kninu i njegovoj — seoskoj — okolici! Djela i djelovanja treba naš zdravi Kninski zemljoradnik, a riječi i riječi čuo je već dosta.

— ć.

širite »TRIBUNU«

Parobrodarske veze općine Silbe

Ova okolica, već više vremena, ima dosta štete radi loših parobrodarskih veza. To se dakako uvijek više osjeća zimi nego preko proljeća i ljeta, čemu su uzrok česta loša vremena. Poznavajuć parobrodarske veze ovoga kraja — u praksi, — može se mirne duše reći da su one upravo nikakve. Doduše ova okolica ima priličnu vezu sa Šibenikom, Prekom i Sušakom — ali to nažalost samo teoretski. Praktično to sasma drugačije izgleda! Sva mjesta u opć. Silbi imaju svaki dan — osim srijede i petka — vezu sa Prekom, tri puta sedmično sa Šibenikom, a Silba i Olib pak tri puta sedmično sa Sušakom. To bi bila — gledajući vozni red — dobra veza za ovaj kraj. Medjutim, kako to u praksi izgleda? Ukratko: pojedina mjesta ostanu bez veze po više dana! Ima slučajeva kada npr. parobrod iz Sušaka ne pristane u Silbu po nekoliko puta redom. To se dogadja uvijek, kada je i najmanje bure ili juga, jer tada parobrod nemože pristati na sjevernu stranu, a na zapadnu stranu nije predvidjeno pristajanje ove pruge! Dakle samo radi ovog nepristajanja na sjevernu stranu otoka, Silba ostane bez veze sa Sušakom po više dana! Slično nešto je opet sa par. pruge Olib—Šibenik. Da je ovoj pruzi sat odlaska iz Šibenika u pet sati ujutro kako je to prije bilo — ona bi se redovito bez zakašnjenja i bez prekidanja mogla obavljati. Medjutim je ovim prugama — prema plovidbenom redu — odlazak iz Šibenika u 7.45 s. i kada je parobrod već na Molatu pada mrak, i ovaj uslijed nevremena — potpuno opravdano — prekida prugu, jer je u u tami — po kiši ili velikom vjetru — izmedju svih ovih otoka i otočića apsolutno nemoguće produžiti prema Istu, Premudi, Silbi i Olibu.

Na ovaj je način ovaj kraj zapostavljen od svijuh, te prepušten sam sebi, premda bi mu trebalo posvetiti najveću pažnju.

Nejasno nam je, kako se ovakove stvari nemogu predvidjeti, nego se preko tih „sitnica" jednostavno prelazi, ne vodeći računa o vitalnim interesima jednog potpuno siromašnog kraja.

Nebi bilo ništa lakše nego otstraniti ovo veliko zlo i to na najjednostavniji način: *Dovoljno bi bilo da par. Sušak—Rab—Olib, pruga br. 15, kada nemože pristati na sjevernu stranu Silbe, pristaje na zapadnu i da parobrod — pruga br. 22 — mjesto u 7.45 sati otputuje iz Šibenika (zimi) u 5 sati.* Konačno se mora računati, da bi se na gornji način regulisale sve pruge ovoga kraja, a to je jako važna stvar.

T.K.

Dan Ujedinjenja na Visu

Zapažanja povod ove proslave

Vis 4 XII. — Vis je ove godine kao i svake na svacan način proslavio prvi decembra dan ujedinjenja. Već ranim jutrom su bile kuće iskićene sagovima, cvijećem i državnim zastavama.

U devet sati održano je blagodarenje u katoličkoj crkvi, a u devet i po u pravoslavnoj, kojoj su prisustvovali svi predstavnici vlasti kao i korporacije. Tačno u deset sati krenula je iz sokolane velika povorka predvodjena sokolskom glazbom i zastavom. Iza članova sokola pridružila su se mjesna društva: Jug. Zora, Jug. Viška Sloga i Streljačka Družina sa svojim barjacima i članstvom. U ophodu kroz varoš, glazba je svirala narodne davorije, a oduševljeno građanstvo je klicalo Jedinstvu, Kralju i Jugoslaviji. Kroz ovo velebno klicanje čulo se i pjevanje nacionalnih pjesama. U ovom svečanom ophodu povorka je bila na više mjesta obasuta cvijećem.

Poslije ophoda održana je svečana sjednica Sokolskog društva u dvorani Hrvatskog Doma. Sjednicu je otvorio starešina društva brat Mate Mužina, koji je pročitao poslanicu S.S.K.J. Zatim se izvršio prelaz djece u naraštaj i naraštaja u članstvo. Novi članovi su na kraju položili zakletvu.

Ovoj sjednici su osim članova sokola prisusivovali i svi gradjani, ali oni gradjani, kojima na srcu leži jedinstvo i Jugoslavenska ideja.

Na večer u osam sati priredilo je Sokolsko Društvo svečanu akademiju s komadom „Moć Jedinstva" i igrankom. U vježbama su nastupile sve kategorije. Sve vježbe su izvedene tačno i na potpuno zadovoljstvo brojnih posjetilaca. Naročiti i dugotrajni aplauz su primila muška djeca, koji su kroz vježbanje izgovarali riječi: „Neka žive Jugoslavija".

Poslije vježbe je prikazivan spomenuti komad. Za vrijeme ovog komada posjetioci su klicali Kralju i Jedinstvu.

Poslije ovog upravo svečanog komada održana je igranka do dva sata ujutro.

I tako je završen ovaj svečani prvodecembarski dan sa velikim i spontanim manifestacijama, kako to dolikuje pravim Jugoslavenima.

Nadasve je interesantno držanje nekih ljudi na ovaj svečani dan, ali opet nije ni čudo kad bi ih malo dublje pogledali. Evo nekoliko primjera.

Opština koja je svake godine palila uspjele vatromete, ove pak ne samo da ih nije palila već nije niti svoju zgradu okitila sa zastavama kako je to običaj.

Naše svećenstvo je sa svojih propovjedaonica tog svečanog dana napalo na manifestante, govoreći, da se neke pjesme (koje su pune nacionalnog duha) pjevaju za inat i da je to očito izazivanje, i još da će zbog toga protestirati. Još ranim jutrom dok su držane običajne svete mise u svim crkvama, svećenici su toplo preporučili kršćanstvu, da neko društvo priredjuje zabavu (nije im do časti spomenuti Sokolsko, te da istoj ne prisustvuju motivišući da se to protuslovi sveto Materi Crkvi! Ali višani svijesni svoj nacionalnog uvjerenja i vjerni čuvari Kraljevog amaneta na ovoj izloženo tački našeg Jadrana proslavili su ovu svečanost upravo na impozantan način.

Bilo je nažalost i takovih koji su tog dana ranim jutrom išli u svoj vinograd! Zašto? Možda su im smetali oni oduševljeni poklici...!

Pri svakoj povorci jedan opštinski redar uzme učešća te predvodi povorku reda radi, jer djeca željna glazbe sakupe se ispred glazbara, tako da ovi više puta udarahu nogama u djecu. Razlog, što pri ovoj povorci nije bio ni jedan redar, koji je pravio red neznamo? Ali svakako ili redari nezna što mu je dužnost, ili gà njegovi pretpostavljeni nisu upozorili. Neki opštinski službenik, kad je na „Ravnici" prosla pored njega povorka nije se digao iz svog sjedećeg stava niti onda kad je Jugoslavenska zastava pored njega zalepršala.

Višani prožeti nacionalnim duhom odgajati će svoju omladinu samo u jugoslavenskom duhu. Dakako u svakoj će prigodi manifestovati i pokazati svoju nacionalnu solidarnost i nepokolebivu vjernost Kralju Petru II. Dinastiji Karađorđevića i na kostima izgradjenoj i krvlju posvećenoj Jugoslaviji. Višani će kao i do sada ostati vjerni čuvari Kraljeva amaneta ostavljenog nam kobnog 9 oktobra 1934 u Marseilleu.... *Čuvati će Jugoslaviju.*

Jugoslaven.

Benkovac

Nešto o ishrani

Nema onoga u sjevernoj Dalmaciji kome problem ishrane stanovništva u ovoj godini ne odskače nad svima drugima. Drukčije rečeno ove godine treba da bude prehrana naroda prva stvar koja se ovamo bude preduzimala. Ne bude li se ovako postupalo nastaće to, da će veliki broj narodâ — čvrstog nacionalnog elementa — ne pomrijeti kao ljudska bića već uginuti kao stoka.

Pomoć svakako treba da je obilnija nego što sada izgleda da će biti, a ukupna prehrana tako organizovana da nesposobni za rad i pored toga siromasi (udovice, siročâd, starci) dobiju pomoć besplatno, sposobni za rad da putem javnih radova prehranjuju sebe i svoju obitelj, a oni koji do para mogu doći da imaju svagda kupiti hrane po niskoj cijeni.

Da se samo pomene što je dosad dato kao pomoć srezu benkovačkom sa 65.000 stanovnika. Ukupno 6 vagona od kojih su dobile opštine: obrovačka 2, kistanjska 2, novigradska 1 i benkovačka 1 vagona. Ne treba dokaza da se zaključi kako je ovo sve malo na vratima zime, koja može vrlo lako da bude vrlo oštra i snježna.

Očajne su prilike, dakle, pa nam je svima dužnost, koji ma u čemu možemo da pomognemo našoj goloj, bosoj i pored toga gladnoj braći, koji su vazda spremni da i život svoj dadu za svoju milu Otadžbinu.

Pripreme za električnu rasvjetu

Po užurbanosti poduzeća izgleda da će Benkovac kroz kraće vrijeme dobiti električnu rasvjetu. Pouzdano se računa da će to biti za 1 januara 1936 godine.

Verzirana korespondentica sa 4 godišnjom praksom, govori srpskohrvatski, njemački i slovenački, zna strojopis i stenografiju, traži namještenje. — Ponude na upravu lista.

Kod mirne obitelj traži se čistu zračnu i sunčanu mobliranu sobu. Po mogućnost na obali. Javiti u tiskaru.

Traži se jednu peć za veću sobu. Ponude u tiskari.

Za 20 Dinara dobivate u Tiskari E. Vitaliani i Sin — Šibenik 10 kg. dobrog novinskog papira za omotavanje.